

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnäisten äänestyskannattajien ilmeisty Astoriassa, Ore., joka tähtää The Western Workers' Pub. Society'n kustantamana.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta... \$1.50 Puoli vuotta... 90c
CANADAAN JA SUOMEEN
1 vuosikerta... \$1.75 Puoli vuotta... \$1.00

TOVERITAR
BOX 99 ASTORIA, ORE.

Entered as second class matter July 16th, 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)
SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:
One year... \$1.50 6 months... 90c
IN CANADA:
One year... \$1.75 6 months... \$1.00
IN FOREIGN COUNTRIES:
One year... \$1.75 6 months... \$1.00

Advertising rates 50c per inch per insertion.
Hiljennus sijaitsee 10:n ja Duane ka-
tujen kulmassa. Puhelin 365.
Ilmoitushinta 50 senttiä tuomalta kerran.
Määrittömyksiä \$1.00 ensimmäiseltä tuu-
malta ja 30 senttiä jokaiselta seuraavalta
lta.

TOIMITUS:

Maiju Nurmi
Box 99, Astoria, Oregon.

Toverittaren tilaajaluettelo
osottaa:

Uusia 128
Uudistuksia 89
Katkennut 98

KATSAUS TOVERITTAREN LEVITYSRYNTÄYKSEEN VIIME VIIKON AJALLA

Keskipiiri on yhä edellä toisista piireistä. Sieltä on viime viikon ajalla tullut 101 Toverittaren tilausta, länsipiiristä on tullut 9 ja itäpiiristä vain 45. Mitä vaivaa itäläisiä? Osotteidenhoitajamme juuri valitti, että viime viikon ajalla on idästä katkennut useita kymmeniä tilauksia. Sillä tavallako meidän luokkatietoiset itäläiset siskomme täyttävät velvollisuutensa järjestöme vainalaista laitosta kohtaan? Onhan kerta kerran perästä vedottu joukkoihin, että tukekaa Toveria ja Toveritarta tilaamalla niitä. Onhan se kaikille selvä asia, että joukkojen kannatus on parhain tuki ja hoiva Toverin kustannusuralle nyt, kun kaikenlaiset vainoojat sitä ahdistelevat. Mutta juuri siinä aikana, jolloin työväenliikkeen vihollisten kynnet puristavat tätä liikettä, silloin järjestyneet, luokkatietoiset työläisnaiset unhottavat edes nusia omaa lehti-iltaustansa! Voimmeko antaa parempaa kannatusta vihollistemme katalille juonille? — Tietenkin se on vain leväperäisyyttä, mutta kuitenkin anteeksiantamatonta leväperäisyyttä. Sellainen ei saa jatkua.

Vielä on muutama päivä jällellä ennenkuin tämä levitysryntäys päättyy, joten ensi viikolla voivat numerot olla paljon suurempia.

KATSAUKSIA

Valheita ja tosiasioita Venäjän bolshevikeistä.

Koko porvarilliselle mailmalle ei ole mikään niin kauhistuttava kuin on bolshevismien levääminen. Se näkee bolshevismiantteessa sen voiman, mikä tulee koko porvarilliselle mailmalle kirjottamaan kuolemantonomion. — Bolshevismi, kommunismi, socialismi, industrialismi — kaikkihan ne tähtäävät samaan suuntaan: porvarillisen luokkavallan hahkistamiseen, mutta euten niistä kaikista kuitenkin pelottaa porvareita bolshevismi. Ettei

tuon aatteen myrky voisi saastuttaa vielä porvarillisuuden kahleissa uinuvia työläisjoukkoja täällä ja Euroopassa, ovat kaikki en valtain porvarit yhtyneet kukistamaan Venäjän sovietti-tasavaltaa, bolshevistien yhteiskuntaa, jossa ihmisarvon ja oikeuden määrää ainoastaan työ ja ihmisuus, eikä rikkaus ja syntyperä.

Jos Venäjän sovietti-tasavaltaa kyettäisiin kukistamaan sisäisten ja ulkonaisten vihollisten, sodan ja nälkäsaarron avulla, niin silloin voitaisiin ehkä estää muidenkin kansojen työläisten aivoissa kytävät vapausunelmat kiteytymästä ratkaiseviksi teoiksi — näin ajattelevat porvarit. Ja siksi on ryhdytty käyttämään kaikkia niitä keinoja, mitä valta, voima, raha, valhe ja parjauks voivat käyttää. Valhe valheen jälkeen on laskettu mailmalta mustaamaan Venäjän bolshevikkien toimintaa yksilöinä sekä järjestelmänä. Ja huolimatta siellä käyneiden punasen ristin, ja Nuorten miesten kristillisen yhdistyksen edustajain lausunnoista, jotka oikovat noita valheita, huolimatta tervejärkisten ajattelijain ja silminnäkiäin lausunnoista, noita valheita yhä vain julaistaan ja niiden avulla myrkytetään amerikalaisienkin työläisten mieltä. John Reed, Louise Bryant ja Robert Minor, jotka ovat radikaalisia kirjailijoita, ovat kuitenkin kertoneet meille totuuksia porvarien valheiden sijaan bolshevistisesta Venäjästä, ja melkein päntuut uskomattomalta, että edes porvaritkaan alistuisivat niin kataliin valheisiin, kuin tämänkin maan porvarit ovat kehdenneet alistua bolshevikkien parjauksessa.

Yksi valhe naisten kansallistuttamisesta Venäjällä on kierrellyt tämänkin maan lehdistä jo toista vuotta. Eräs Nuorten miesten kristill. yhd. edustaja ja useat toiset Venäjällä olleet amerikalaiset ovat tuonkin valheen kumonnet selvin todistuksin, mutta siitä huolimatta sitä vielä jotkut kaikista kurjimmista porvaripillit julistavat — hieinan enemmän itseään kunnioittavat ovat jo siitä valheesta luopuneet.

Porvarilehdet ovat m. m. kertoneet kuinka bolshevikit heittivät porvarinaiset Moskovaan kadulle raakain, humalaisten sotamiesten armoille. Robert Minor (kiertelee nykyään länsirannikolla puhuen Venäjän asiasta) kertoi kuinka sen asian laita oli todellisuudessa. Bolshevikit järjestivät heille tilaisuuden ansaita elämänsä kuten muutkin venäläiset, jolloin he olisivat samojen oikeuksien alaiset kuin kaikki muutkin Venäjän kansalaiset. Heitä ei vaadittu mihinkään raskaisiin tilaisuuksiin, vaan heille järjestettiin tilaisuuksia oppia pika- ja konekirjureiksi tai muun henkisen työn tekijöiksi, joihin heidän sivistyksensäkin olisi heitä edellyttänyt. Elleivät nämä porvarinaiset halunneet näihin ehtoihin suostua, ei heillä voinut olla toivottavana muuta kuin mikä muillakin tyhjäntoimittajilla — nim. tyytyminen 3/4 osaa pienempiin ruoka-annoksiin kuin työntekijät. — Näin julmia olivat bolshevikit.

Eräs valhe, josta m. m. Metropolitan julkaisussa on ollut oikein pöyristyttävä romaani ja josta muut katalat porvarilliset julkaisut ovat saaneet romanttisia valheen siemeniä, on Kerenskyn naispataljoona kohtaan harjoitetut raakuudet. Minor kertoi siitä seuraavaa: Kun bolse-

vikkien sotilaat kukistivat Kerenskyn hallituksen ja tunketuivat Talvipalatsiin, jossa hänen päämajansa oli, kohtasivat he siellä joukon sotilaita valmiina ampumaan heitä. Ne olivat naispataljoonan sotilaita. Taistelun melkskeessä ja savussa oli kuitenkin vaikea heti huomata, että nuo lyhyttukkaiset, miesten pukimissa olevat sotilaat olivat naisia, ja punaset aikoivat hyökätä. Silloin kuului yhtäkkiä punasten joukosta: "Seis, toverit, muistakaa vallankumouksen kunniaa! Ne ovat naisia!" Ja kun salaman iskemänä laskeutuivat pistimet, jotka jo rintoja hipoivat ja Kerenskyn naispataljoona sai vain muutaman tunnin vankeutta. — Siinä kaikki "raakuus" mitä heitä kohtaan harjoitettiin.

Se, joka Venäjällä ja Siperiassa on harjoittanut kaikkia niitä julmuuksia avuttomia naisia kohtaan, joista porvarilehdet ja julkaisut ovat pitkiä, pöyristyttäviä romaaneja sepittäneet, on Koltchak — liittolaisten toivo Venäjän suhteen. Minor kertoi m. m., että kaikkialla, missä Koltchak on voittanut, on hän ottanut sotasaaaliikseen kaikki nuoret naiset ja neitokset. Koltchakin sotilasjunien mukana on naisvauvoja, joissa jokaisella hänen sotilaallansa on nainen — ei lemmitty eikä vaimo, vaan kahlehdittu orjatar. Ja Koltchakin armeijassa on lähes sataantuhanteen nouseva joukko Aasian viljelejä raakalaisia! Näiden orjattaria siis ovat Venäjän immet ja nuoret naiset! — Kuka on siis naisten häväsijä Venäjällä? — Mutta tästä eivät porvarilehdet "tiedä" mitään — sillä onhan Koltchak mailman porvarien toivo, se, joka pelastaa Venäjän joutumasta sen oman kansan omaksi maaksi.

Myöskin on kerrottu niistä hirvittävästä orgioista, joita Venäjän punakaartilaiset ovat panneet toimeen päästessään rikkaitten ja ylhäisten palatsien viinikellareihin. Tosiasia kuitenkin on — sanoo Minor — että viinillä ja samppanialla mässäyksen asemesta ovat he kaataneet kellarien sisällön katuojiin. Tässäkin asiassa, kuten niin monessa on aina ylinnä vallankumouksen kunnia. Se on pyhä asia, jota ei saa häväistä mikään halpamaisuus, ei mikään rikos — se on pidettävä puhtaana ja tahrattomana.

Nämä edellämäinitut ovat ainoastaan muutamia niistä valheista, joita porvarillisten päivälehtien raportterit ovat Venäjältä lähettäneet. Jos joku kirjeenvaihtaja — kuten esim. Minor teki — lähetti toisiperäisiä kertomuksia, ne joko kokonaan hylättiin tai vääristeltiin sen poliittikan mukaiseksi, mikä Venäjän sovietti-tasavaltaa vastaan on omaksuttu. Porvarilliset kirjeenvaihtajat Venäjällä nauttivat hyvää palkkaa siitä, että he istuivat jossain hotellissa ja kirjottavat aivan tuulesta temmatuja valheita, jotka vielä väritettynä päästetään mailmalle.

Miten poliittisia vankeja kohdellaan Amerikan bastiljeissa.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 17, 1919, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Joitakin kuukausia sitten vietin seattlelainen toveri Hulet M. Wells McNeil saaren kuritusvankilaaan tuomittuna samanlaisista syistä ja jokseenkin samanlaisilla todistuksilla kuin monet muut poliittiset vangit, joita viiru satoja Amerikan bastiljein muurien sisällä. Hiljattain saivat järjestyneet työläiset Seattlessa tietää, että Wellsiä rääkä-

tään vankilassa siksi, että hän on kieltäytynyt suorittamasta sellaista työtä, mikä murtaisi hänen terveytensä. Wells on oppinut mies, henkisen työn tekijä ja heikko ruumiiltaan. Vaikka hänen kyvyilleen olisi riittävästi työtä vankilassa, ei hänelle kuitenkaan sellaista työtä annettu, vaan pakotettiin hakkaamaan halkoja. Ensin hän jaksoi hänelle määrätyn työn suorittaa, mutta kun työmäärää lisättiin, ja kun hänen ennustaan hento ruumiinsa oli vankilan herkkupöydän ääressä yhä heikentynyt, ei hän jaksanut lisättyä työmäärää suorittaa. Hän kirjotti vankilan päällikölle valittaen työn kovuutta, mutta ei saanut vastausta. Odotettuaan turhaan joitakin päiviä, hän kirjotti uudelleen, uhaten samalla lakkaavansa kokonaan sanotusta työstä. Tästäkin huolimatta hänen työtään ei helpotettu ja hän teki, kuten oli uhanut, kieltäytyi tuosta liian kovasta työstä. Seurauksena oli, että hänet asetettiin vankilan "mustaan reikään" vedelle ja leivälle. Joka päivä hänen käntensä sidotaan ylös hänen päänsä yläpuolelle kahdeksaksi tunniksi päivässä.

Seattlen unioitten keskuskomitea on saanut luvan lähettää lääkärin tutkimaan Wellssiä ja hän sanoo hänen olevan sangen heikossa tilassa. Pahiten hän sanoo pelkkäväänsä, että Wells menettää järkensä tuollaisen rääkkäyksen takia. Wells on ollut tässä "mustassa reikässä" elok. 22 päivästä asti.

Seattlen työläiset ovat päättäneet saattaa Wellsin asian presidentti Wilsonin tietoon kun hän tulee Seattleen.

Tähän samaan vankilaan ovat tuomitut suomalaiset toverimme, Toverin päätoimittaja tov. W. N. Reivo ja Toverin liikkeenhoitaja tov. A. J. Partan. Ylioikeus tulee käsittelemään heidän asiaansa ensi kuun 14 päivänä. Tietenkin toivomme vapauttavaa lausuntoa, mutta saa nähdä, onko oikeus kuollut. Kuten muistamme, ei heitä voitu oikeastaan minkään todistuksen perusteella tuomita, mutta eipä noita ole todistuksia juuri tarvittukaan viime aikoina kun on tahdottu lähettää työväenlaatteen rohkeimmat tienraivaajat vankiloihin vuosikymmeniksi. Muistamme miten kiihkeästi Rosa Luxemburg ja Karl Liebknecht vastustivat Saksan militarismia suuren sodan puhjetessa ja Rosa Luxemburg tuomittiin sotilaiden suoraan kapinaan yllyttämisestä yhdeksi vuodeksi vankilaan ja Tri Liebknecht kahdeksi vuodeksi. Meidän "Gene on tuomittu kymmeneksi vuodeksi vain siksi, että hän on sanonut taistelevansa ainoastaan luokkasotarintamalla eikä muualla, eikä hän ole edes kieltänyt ketään menemästä armeijaan.

"The Nation" ja monet muut porvarilehdetkin ovat jo julistaneet häpeäväänsä siitä, että Yhdysvaltain tasavallassa on ollenkaan poliittisia vankeja ja että täällä ei seurata muiden maiden esimerkkiä vapauttamalla heidät kun sota on päättynyt.

Kerta toisensa perästä on vedottu Amerikan suomalaisiin työläisiin Toverin oikeusrahaston kartuttamiseksi. Joko sinä, toveri, joka luet tätä, olet tehnyt velvollisuuttesi? Oletko raskinut luopua edes puolesta dollarista sen asian hyväksi? Älkäämme unhottako, toverit, että meidän suomalaiset toverimme joutuvat